

Ministrene i Øjeblikket stille sig i højeste Grad afvisende over for den. Den ærede Finansminister har jo selv været Medlem af et Ministerium, som for første Gang i mange Aar har bragt Skattelovene frem her for Rigsdagen, som have den allerstørste Interesse for Befolkningen, og det er denne Interesse hos Befolkningen, der er Aarsag til, at vi fik Skattesagen frem til Debat. Jeg forsikrer de højtærede Ministre om, at det skal vise sig, at det vil gaa paa samme Maade med Tiendeloven. Vi kunne ikke ude paa Landet blive ved med at finde os i, at en af de mest uretfærdige Skatter her i Landet skal vedblive at bestaa i dens nuværende Form, og vi kunne allermindst være med til at forholde os rolige over for denne Sag efter den Udvikling, der er ude paa Landet. Enhver her i Tinget, enten han bor i Byen eller paa Landet, ved jo, at Udviklingen, som før omtalt, gaar i Retning af, at der rundt omkring ved Stationerne opstaar store, ny Landsbyer, som ingen Tiende svare. Derfor haaber jeg, at naar denne Sag er bleven rejst, skal det nok vise sig, at den skal leve paa den Maade, at den stadig skal vedblive at komme frem og komme frem og banke paa de Herrers Dør.

Til Slutning vil jeg sige til de ærede Forslagsstillere, at jeg virkelig synes, de have været alt for moderate, det kunde efter min Mening bebrejdes d'Hrr. med Rette. Naar desuagtet de højtærede Ministre saa skarpt afvise Sagen, forekommer det mig at være i højeste Grad utaknemmeligt over for Forslagsstillerne. (Modsigelse.) Ja, det mener jeg og tror at kunne bevise. Hvad vil det ikke sige, at vi tilbyde Godsejerne, dels ved Tilskud fra de nuværende Tiendeydere og dels ved Tilskud fra Statskassen, en Sum, der er 24 Gange det aarlige Vederlag? Det er alt for meget, for Tiende er ikke en fast Kapital, som Tiendeejerne have. Vi vide alle, hvorledes Kornpriserne gaa op og ned, og med de Forbindelsesmidler, vi have, er der Grund til at antage, at de kun rent undtagelsesvis og for en ikke ret lang Tid ville blive saa høje som tidligere. Det er altsaa det ene; det andet er, at den Kapital, Godsejeren, eller hvem der nu ejer Tienden, har, kan han ikke sige op og gøre i rede Penge. Hvilken Betydning har det da ikke for ham, at han kan faa udbetalt Tienden med 24 Gange det aarlige Vederlag, altsaa, hvis man vil regne ud, at han ejer en Kapital, denne omtrent op til pari Kurs? Det bliver det nemlig. Dersom vi tænke os, at en privat

Mand ejer 1000 Kr. paa en almindelig Obligation til 4 pCt., som han kan opsiges med et halvt Aars Varsel, og at en anden Mand ejer en Obligation paa 1000 Kr., der er aldeles uopsigelig og endog har den Skavank, at Renten kan gaa op og ned, mon saa fornuftige Folk ville give lige meget for de to Obligationer? De ærede Forslagsstillere have ved at stille sig saa moderat over for dem, der skulle have Betaling for deres Tiende, og det er nærmest Modtagerne af Tienden, den høje Regering repræsenterer i dette Øjeblik, vist alvorlig Vilje til at naa frem til en Tiendeaflysningslov, og naar da den høje Regering har talt saa stærkt mod denne moderate Lov, som den har gjort — navnlig Finansministeren afviste den meget skarpt og bestemt — synes jeg virkelig, det er mere end almindelig urimeligt. Men, som jeg har udtalt, denne Sag vil komme igen atter og atter. Vi Landboere kunne nemlig ikke blive ved med at finde os i, at Uretfærdigheden i dette Spørgsmaal Dag for Dag bliver større og større ude paa Landet, og eftersom Fordringerne komme stærkere og stærkere frem, kunde det nok hælde, at det til syvende og sidst ikke blev saa moderat et Forslag, der blev forelagt. Vi synes nemlig, at Tiendeejerne ikke kunne forlange, at Tiendeyderne og Staten skulle affinde sig med dem paa Vilkaar, der ere bedre, end de paa nogen Maade kunne gøre Krav paa, og det er det, der foreslaas i dette Lovforslag. Naturligvis takker jeg for, at vi have faaet Sagen frem, men jeg finder, det er et saa ualmindelig moderat Forslag, at det i højeste Grad har forbavset mig, at det har mødt saa afgjort Modstand fra Regeringen, som det har. Navnlig over for den højtærede Landbrugsminister, der jo i særlig Grad repræsenterer Tiendeejerne, vil jeg bemærke, at jeg er overbevist om, at mange af hans Standsfæller paa Landet vilde slikke sig om Fingrene, hvis de kunde faa Penge udbetalte i det Maal, som her foreslaas. Der er mange af dem, der trænge haardt nok til dem.

Hermed skal jeg slutte; jeg er vis paa, at det ikke er sidste Gang, vi komme til at behandle Tiendeloven.

Finansministeren (Hørring): Det ærede Medlem, der nu havde Ordet, havde aabenbart sit eget Stæde i denne Sag, men det forekommer mig, at han tillægger os Ministre et Stæde, som vi ganske sikkert ikke indtage. Jeg vil bestemt gøre Indsigelse imod, at min Kollega og jeg skulde